

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผล
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 1

The Relationship between Organization Climate and School Effectiveness
under Nakhon Ratchasima Primary Educational
Service Area Office 1

สุรเชษฐ์ จันทร์เซ็ง^{1*} และสรรฤดี ดีปู้²
Surachet Chanseng^{1*} and Sanruddee Deepu²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

^{1,2}Department of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat
University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

^{1*} Corresponding Author, E-mail : chetja891@gmail.com

Received: 24 August 2020, Revised: 26 January 2021, Accepted: 28 January 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียน 2) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 113 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกนโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) บรรยากาศองค์การของโรงเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ด้านการจัดการบุคคล รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านโครงสร้างองค์การ 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนรองลงมาคือด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .517

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์, บรรยากาศองค์การ, ประสิทธิภาพของโรงเรียน, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study the following aspects within the remit of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1, i.e., the school's organizational climate, school effectiveness, and the relationship between the former and the former latter, respectively. The samples were school administrators under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1, 113 persons. Sample size specification was done using the finished table by stratified random drawing. The means used for data collection was a questionnaire using the estimation method, analyzing by percent, arithmetic means, standard deviation, and correlation coefficient by Pearson type. The research found that; 1) The school's organizational climate it was found that it ranked at the highest level in all aspects. The aspects with the highest mean are personnel management and operational environment, respectively. The item with the lowest mean is the organizational structure. 2) The school effectiveness; overall was at a high level, and when considered in each aspect, it was found mainly at a high level in the aspect where the highest mean was the problem-solving ability. Next in the ranking was the ability to produce students with high academic achievement and motivate students to have a positive attitude. The aspect with the lowest mean was the ability to adjust and develop the school. 3) The relationship between organizational climate and school effectiveness under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1; the overall was a positive relationship at a medium level with a statistical significance of .01, a correlation coefficient equal to .517

Keywords: Relationship, Organizational climate, School effectiveness, Primary school

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม การแข่งขันของประเทศจึงขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของคนมากกว่าจำนวนและปริมาณทรัพยากร การศึกษาจึงถือว่ามีบทบาทต่อการส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชาติ มีความรู้ความสามารถนั่นเอง ในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศ จึงเกี่ยวข้องกับบุคลากรและผู้เรียน โรงเรียนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาของชาติ จึงถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมายของชาติ (พาสนา จุลรัตน์, 2561)

Smart Classroom เป็นรูปแบบห้องเรียนที่ผนวกเข้ากับเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมีประโยชน์ต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ มีทั้งรูปแบบของห้องเรียนในอาคารเรียนปกติที่ผู้เรียนและผู้สอนสื่อสารกันโดยตรง (Face to face) หรือรูปแบบห้องเรียนเสมือน (Virtual classroom) ที่เป็นพื้นที่ให้ผู้เรียนสามารถสนทนา แลกเปลี่ยน ถ้ามตอตอบกับผู้สอนได้ทั้งแบบกลุ่มและเดี่ยว สามารถแบ่งปัน (Share) ข้อมูลกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา ภายในห้องเรียนจะให้ความสำคัญกับส่วนหลัก ๆ คือ ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม

ของการเรียนรู้ที่มีสื่อเป็นองค์ประกอบ แต่ไม่ว่าลักษณะของ Smart Classroom หรือห้องเรียนปกติที่มีการสื่อสารกันโดยตรงจะมีจุดเน้นสำคัญคือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนที่จะต้องสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะต่อการเรียนรู้ เป็นห้องเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีบทบาทมากขึ้น ได้เรียนรู้ตามความต้องการหรือความสนใจของตนเองผ่านการทำกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ การสื่อสาร การร่วมมือกันทำงาน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ และเสริมสร้างประสบการณ์ด้วยตนเอง นั่นคือการจัดการเรียนการสอนควรจะทำให้ความสำคัญกับการจัดการห้องเรียนหรือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยอาจนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือช่วยเสริมแรง สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงตัวผู้เรียนให้ได้มากที่สุด เนื่องจากผู้เรียนยุคใหม่มักใช้ชีวิตอยู่กับโลกของสังคมที่เป็นแบบออนไลน์มากขึ้น มีการใช้โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต โน้ตบุ๊ก หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ที่ผู้สอนต้องรู้จักบริหารจัดการห้องเรียนรวมทั้งอุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากที่สุด (นิรมิข เพียรประเสริฐ, 2560)

ห้องเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้แต่ละแห่งมีสิ่งๆที่เรียกว่าบรรยากาศองค์การ ซึ่งหมายถึง ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อลักษณะขององค์การอยู่รอบ ๆ ตัวของผู้ปฏิบัติงาน (ฉวีวรรณ เขี่ยมพญา, 2559) ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละองค์การ การรับรู้ของพนักงานต่อสิ่งต่าง ๆ ภายในองค์การ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละองค์การและมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมในองค์การของพนักงาน (สุมาลี ท้าฉลาด, 2557) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน เป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในความสำเร็จทางการศึกษาการจัดการบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในเรื่องของทักษะ คุณลักษณะ และเจตคติ เพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ (กานต์สินี สุขุมารังสี, 2558) บรรยากาศองค์การมีขอบข่ายครอบคลุมด้านโครงสร้างองค์การ (Hellrigele and Slocum, 1974) ด้านการจัดการบุคคลด้านความขัดแย้งด้านการทำงานร่วมกัน (Brown and Moberg, 1980) ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน (Litwin and Stringer, 2002) สภาพบรรยากาศในห้องเรียนจะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของโรงเรียน (พิศมัย อินทรชั้น, 2553) ซึ่งประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนที่จะสามารถทำงานบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ สามารถพิจารณาจากระบบการทำงาน การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า การมีส่วนร่วม ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ มีความสุขและความพึงพอใจในการทำงาน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2555) ประสิทธิภาพของโรงเรียนสามารถวัดได้จากความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (เรียม สุขกล้า, 2553) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (ยุกตพันธ์ หวานดำ, 2555) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Hoy and Furguson, 1985) และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Hoy and Miskel, 1991)

โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ ดังนี้ 1) ในบางโรงเรียนครูต้องรับผิดชอบงานพิเศษที่นอกเหนือจากงานที่สอนมากเกินไป จึงทำให้ประสิทธิภาพในการสอนลดลงหรือไม่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร 2) โรงเรียนโดยส่วนใหญ่ขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เครื่องดนตรี นาฏศิลป์ เครื่องมือในงานช่าง เครื่องคอมพิวเตอร์ งานบ้าน งานเกษตร ซึ่งหลายโรงเรียนขาดแคลนเป็นจำนวนมากและ 3) ในด้านอาคารสถานที่บางโรงเรียนต้องมีการปรับปรุงอีกมาก และโรงเรียนยังขาดแคลนอาคาร เช่น อาคารอนุบาล เป็นต้น และมีสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียน ดังนี้ 1) โรงเรียนบางแห่ง

ขาดแคลนบุคลากรในบางสาขาวิชาเอก มีครูไม่ครบชั้น จึงทำให้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก และ 2) นักเรียนบางส่วนยังขาดระเบียบวินัย และความรับผิดชอบมีความสำนึกด้านจิตอาสาน้อย จำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบควบคู่กับสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1, 2561)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์กรและประสิทธิผลโรงเรียน จึงต้องศึกษา องค์ประกอบของทั้งสองตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันด้วย ตลอดจนต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ภายนอกเป็นสิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องภายใต้สถานการณ์และยังขึ้นอยู่กับช่วงเวลา เพราะองค์การหนึ่ง ๆ เมื่อเวลา เปลี่ยนไปเกณฑ์ในการวัดประสิทธิผลก็อาจเปลี่ยนไปดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งเป็นบุคลากร ในองค์การที่ เรียกว่า โรงเรียน ต้องการบรรยากาศที่ดีขององค์กร เพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลของโรงเรียน จากที่ได้กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์กรกับประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูล สารสนเทศในการสร้างบรรยากาศขององค์กรให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

3. สมมติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก

4. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

Forehand and Gilmer (1964) สรุปลักษณะเกี่ยวกับบรรยากาศขององค์กรว่าเป็นลักษณะที่อธิบายถึง ภาพขององค์กรหนึ่งๆที่รับรู้และรู้สึกได้โดยสมาชิกในองค์กรซึ่งทำให้องค์การนั้นแตกต่างไปจากองค์กรอื่น ๆ เป็นลักษณะที่คงอยู่เป็นระยะเวลาที่ยาวนานและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในองค์กร ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างองค์กร 2) ด้านการจัดการบุคคล 3) ด้านความขัดแย้ง 4) ด้านการทำงานร่วมกัน และ 5) ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

Hoy and Miskel (1991) ได้เสนอองค์ประกอบประสิทธิผลมี 4 ประการดังนี้ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุมาลี ท่าฉลวด (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศองค์การในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากความพึงพอใจในการปฏิบัติของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทินกร คลั่งจินดา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศองค์การที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 มีองค์ประกอบบรรยากาศองค์การ 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างองค์การ 2) ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 3) ด้านเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน 4) ด้านความรับผิดชอบและ 5) ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชรินทร์ เปียนขุนทด (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีองค์ประกอบของแต่ละด้าน คือ ด้านผลผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านผลการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านผลของการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโรงเรียน และด้านผลของการแก้ไขปัญหาในโรงเรียน

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 156 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน อำเภอเมืองนครราชสีมา จำนวน 89 คน และอำเภอโนนสูง จำนวน 67 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 113 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน อำเภอเมืองนครราชสีมา จำนวน 64 คน

และอำเภอโนนสูง จำนวน 49 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้อำเภอที่ตั้งของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 และ ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.99 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ คือ ค่าความเชื่อมั่นบรรยากาศองค์การของโรงเรียน เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นประสิทธิผลของโรงเรียน เท่ากับ 0.94

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

5.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

5.4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนในสังกัด

5.4.3 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พร้อมด้วยแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดและซองเปล่าติดแสตมป์จำหน่ายของผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารโรงเรียนตอบแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

5.4.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับจากการส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ และส่วนหนึ่งผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามที่เหลืด้วยตนเองอีกครั้ง

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ อำเภอที่ตั้งของโรงเรียนโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 บรรยายการกระจายของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และ ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และหาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยายการกระจายกับประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ตอนที่ 2 บรรยายการกระจายของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ใช้เกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ยโดยพิจารณาและใช้หลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2551) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง บรรยายการกระจายของโรงเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง บรรยายการกระจายของโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก

2.51-3.50 หมายถึง บรรยายการกระจายของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง บรรยายการกระจายของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง บรรยายการกระจายของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ใช้เกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ยโดยพิจารณาและใช้หลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2551) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก

2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยายการกระจายกับประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation) ตามแนวคิดของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ซึ่งมีเกณฑ์แปลความหมายดังนี้

0.81-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับ สูง

0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับ ค่อนข้างสูง

0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับ ปานกลาง

0.21-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับ ค่อนข้างต่ำ

0.01-0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับ ต่ำ

0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

6.1 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ตารางที่ 1 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

บรรยากาศองค์การของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านโครงสร้างองค์การ	4.66	0.34	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการบุคคล	4.83	0.32	มากที่สุด
3. ด้านความขัดแย้ง	4.70	0.37	มากที่สุด
4. ด้านการทำงานร่วมกัน	4.70	0.37	มากที่สุด
5. ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	4.72	0.36	มากที่สุด
ภาพรวม	4.71	0.30	มากที่สุด

บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.30) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ด้านการจัดการบุคคล ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.32) รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.36) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มี 2 ด้านคือด้านโครงสร้างองค์การ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.34) โดยแยกเป็นรายด้านมีรายละเอียด ดังนี้

6.1.1 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน ด้านโครงสร้างองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ภายในองค์การมีการระบุนหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์การไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.41) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือกรปฏิบัติงานของครูมีความราบรื่น ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.55)

6.1.2 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน ด้านการจัดการบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 1 องค์การสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะการทำงาน เพื่อตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.30) และ องค์การสนับสนุนให้บุคลากรไปอบรม ประชุมหรือสัมมนาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถอย่างสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือครูมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการทำงานโดยปราศจากการกั้นกั้วจากผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.53)

6.1.3 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน ด้านความขัดแย้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่องค์การมีการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา โดยยึดความถูกต้องและประโยชน์ขององค์การเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือผู้บริหารใช้หลักการเจรจาต่อรองเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาและลดความรุนแรง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.55)

6.1.4 บรรยายการองค์การของโรงเรียน ด้านการทำงานร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ในการประชุมผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือผู้บังคับบัญชามักขอความคิดเห็นจากคณะครูเสมอ หากต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.57)

6.1.5 บรรยายการองค์การของโรงเรียน ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ผู้บังคับบัญชาจะประกาศให้ทราบอย่างเป็นทางการถึงการแต่งตั้งและมอบหมายหน้าที่การงานพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.42) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงานเป็นการติดต่อสื่อสารจาก 4 ทิศทาง คือ จากบนลงล่าง จากล่างขึ้นบน ในแนวนอน และในแนวทแยง ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.48)

6.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1

ประสิทธิผลของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.48	0.39	มาก
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.48	0.39	มาก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.44	0.47	มาก
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	4.67	0.39	มากที่สุด
ภาพรวม	4.48	0.35	มาก

ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.35) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.39) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.47) โดยแยกเป็นรายด้านมีรายละเอียด ดังนี้

6.2.1 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของโรงเรียนได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

($\bar{X} = 4.81, S.D. = 0.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือผลการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียน นำพอใจ ($\bar{X} = 4.03, S.D. = 0.76$)

6.2.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือนักเรียนรู้จักพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.50$)

6.2.3 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่คณะครูยอมรับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.59$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือบุคลากรในโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว ตามสภาพแวดล้อมได้ ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.59$)

6.2.4 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มี 2 ข้อได้แก่ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.74, S.D. = 0.43$) กับ ข้อ 3 ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียน ($\bar{X} = 4.74, S.D. = 0.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.54$)

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอ ดังนี้

- X แทนผลรวมบรรยากาศองค์การของโรงเรียน
- X₁ แทนด้านโครงสร้างองค์การ
- X₂ แทน ด้านการจัดการบุคคล
- X₃ แทน ด้านความขัดแย้ง
- X₄ แทน ด้านการทำงานร่วมกัน
- X₅ แทน ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน
- Y แทน ผลรวมประสิทธิผลของโรงเรียน
- Y₁ แทน ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- Y₂ แทน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
- Y₃ แทน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
- Y₄ แทน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y
X ₁	.474**	.474**	.333**	.517**	.478**
X ₂	.271**	.271**	.255**	.484**	.376**
X ₃	.333**	.333**	.359**	.547**	.442**
X ₄	.442**	.442**	.318**	.490**	.434**
X ₅	.374**	.374**	.365**	.530**	.432**
X	.460**	.460**	.391**	.608**	.517**

ตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .517 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การรายด้านกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุดได้แก่ด้านโครงสร้างองค์การ (X₁) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลางเท่ากับ .478 รองลงมาได้แก่ด้านความขัดแย้ง (X₃) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลางเท่ากับ .442 ด้านการทำงานร่วมกัน (X₄) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลางเท่ากับ .434 และด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน (X₅) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลางเท่ากับ .432 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุดได้แก่ด้านการจัดการบุคคล (X₂) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมในระดับค่อนข้างต่ำเท่ากับ .376

7. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

7.1 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดการบุคคล รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านโครงสร้างองค์การ

7.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้าน

ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเท่ากับ .517

8. อภิปรายผล

8.1 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นองค์กรที่มีโครงสร้างงานเป็นระเบียบ มีการจัดระบบการทำงานที่เหมาะสม ลักษณะงานไม่ซ้ำซ้อน มีการกำหนดสายการบังคับบัญชาไว้อย่างชัดเจน จึงเป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและเกิดการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลแก่องค์กร สมาชิกในองค์กรมีความพึงพอใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Litwin and Stringer (2002) ที่กล่าวว่า บรรยากาศองค์การจะเป็นความรู้สึกจากการปฏิบัติงานต่อลักษณะที่มองเห็นได้ขององค์กร จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมต่อทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน หากองค์กรมีการจัดระบบไว้เป็นอย่างดีจะทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดความพึงพอใจและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ท่าฉลาด (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศองค์การในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 สามารถบริหารงานและได้ผลของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักของประสิทธิผลที่พิจารณาจากการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของสรวงฤดี ติปุ (2561) กล่าวว่า ประสิทธิภาพเป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องการมุ่งหวังอยากให้เกิดขึ้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เป็นความมุ่งหมาย หรือเป้าประสงค์ได้รับการตอบสนองแล้วหรือไม่ ประสิทธิภาพเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์ (Outcome) กับเป้าประสงค์ (Goal) ว่าเกิดความสำเร็จตามความปรารถนาแล้วหรือไม่ ประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่า การบริหารของหน่วยงานหรือองค์การใดองค์การหนึ่งสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องเกี่ยวกับผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงานนั่นเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ เปียนขุนทด (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

8.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง เท่ากับ .517 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านความชัดเจนและ

ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีการบริหารโดยใช้ทางสายกลางในการแก้ปัญหา อาทิการใช้ความประนีประนอม รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ให้ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย โดยใช้หลักความถูกต้องและประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก ใช้หลักการเจรจาต่อรองเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้ง ตลอดจน เมื่อเกิดปัญหาผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนในองค์กรร่วมกันวิเคราะห์และประเมินปัญหาร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ สรรฤดี ดีปุ (2561) กล่าวว่า ความขัดแย้งเป็นค่าที่คนส่วนใหญ่ได้ยินและรู้สึกถึงปัญหาไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้นทั้งในระดับครอบครัว สังคมและประเทศชาติ แต่เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เพราะคนมีพื้นฐานพฤติกรรม ความคิดเห็นแตกต่างกัน ฉะนั้น ทำอย่างไรจะลดปัญหาความขัดแย้งให้ได้ บทบาทและภารกิจนี้ผู้บริหารจะต้องใช้ยุทธศาสตร์หรือวิธีการแก้ปัญหาเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งไม่ให้เกิดในองค์กรหรือใช้ความขัดแย้งเป็นปัจจัยในการพัฒนาสังคมให้ก้าวต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของทินกร คลังจินดา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศขององค์กรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศขององค์กรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

9.1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาด้านโครงสร้างองค์กร เช่น กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความราบรื่นมากยิ่งขึ้น

9.1.2 ผู้บริหารควรดำเนินกิจกรรมในด้านการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน เช่น การสนับสนุน ดูแล กำกับ และติดตามการปฏิบัติงาน การส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพครูเพื่อให้มีความรู้ความสามารถทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

9.1.3 ควรมีการปรับโครงสร้างการทำงานที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และทีม ผู้บริหารควรส่งเสริมด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ให้ครูมีความตระหนักรู้ หุ่นแข็งแรง แรงใจ ในการทำงานตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ผู้วิจัยควรมุ่งองค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์กรกับประสิทธิภาพของโรงเรียนไปศึกษาเชิงลึกในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน เพื่อจะหาแนวทางในการวางแผนและพัฒนาบรรยากาศขององค์กรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

9.2.2 ผู้วิจัยควรมีการศึกษาองค์ประกอบของบรรยากาศขององค์กรที่ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาพิจารณา ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาบรรยากาศขององค์กรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน มีความสมบูรณ์และมีความหลากหลายมากขึ้น

10. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สรรฤดี ดีปุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ขอขอบพระคุณ นายพิสิษฐ์ ชดกิง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

11. เอกสารอ้างอิง

- กานต์ลีนี สุขุมาลรังสี. (2558). *แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร.*
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณวีรวรรณ เอี่ยมพญา. (2559). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ทินกร คลังจินดา. (2558). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- นิรมิข เพียรประเสริฐ. (2560). *Smart Classroom : ห้องเรียนในยุค 4.0.* สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2563. จาก <http://www.cyberschool.id/content/smart-classroom-iot-system>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- พาสณา จุลรัตน์. (2561). *การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในยุค Thailand 4.0.* นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิสมัย อินทรชื่น. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.*
- พัชรินทร์ เปียนขุนทด. (2562). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 8).* กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2555). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4).* ชลบุรี : มนตรี.

- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เรียม สุขกล้า. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สรรรถดี ดีปู. (2561). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุมาลี ท่าฉลาด. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. (2561). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. สืบค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2563. จาก <http://koratedu.info/2017/>
- Brown, W. B. and Moberg, D. J. (1980). *Organizational theory and management . A macro approach*, New York: John Wiley and Sons.
- Forehand, G. A. and Gilmer, B. V. H. (1964). Environmental variation in Studies of Organization Behavior. *Psychological Bulletin*. 62 : 361-382.
- Hellriegel, D. and Slocum, J. (1974). *Management: A contingency approach*. Philippines: Addison-Wesley.
- Hoy, W. K. and Ferguson, J. (1985). A Theoretical Framework and Exploration of Organizational Effectiveness in Schools. *Educational Administration Quarterly*. 21(2) :121-122.
- Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (1991). *Educational administration: Theory research and practice*. (4th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.
- Litwin, G.H. and Stringer, R.A. (2002). *Motivation and organization climate*. Massachusetts: Harvard University Press.